

Qanoq iliornikkut aalisakkut massakkut tunisassiaanngitsut aalisarfiunngitsuni atorluarsinnaalerumallugit aalisartut isumannaannerusunik anginerusunillu aalisariutitaarsinnaanissaannik tapersiisinnaanerluta apeqquteqat aallaavigalugu oqallisissiassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann, Atassut)

Akissuteqaat

(Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq)

Naalakkersuisut oqallisissiatut siunnersuuteqartumut Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann, Atassut siunnersuummik saqqummiussaqarneranut qujapput.

Siunnersuuteqartup erseqqissarpaa aalisartut oqariartuutaat ersarissoq aalisartullu aalisariutinik anginerusunik pisariaqartitsisut aamma, aalisariutaat isumannaannerusuusut avasinnerusumullu angallatigineqarsinnaasut aamma ikkannerni aalisarfiunngereersuni aalisariutaasinnaasunik pisariaqartitsisoqartoq. Tamatuma saniatigut siunnersuuteqartup erseqqissarpaa Inatsisartut aalisartunut periarfissiisariaqartut nutaanik aalisakkanik massakkut tunisaanngitsunik qalluilersinnaanissaat pillugu tapersersuisariaqartut

Naalakkersuisut isumaqarput aalisartut aalisariuteqassutsimi nutarteriffigineqarnissaannut apeqqutinut namminneerlutik aqtaminnik aamma piumasaqaatinut sapinngisamik annertusisamik periarfissaqartinneqarnissaminnik kissaateqartut. Sapinngisamik nammineq nutarterinissartik aningaasalorsorusukkaat. Ataasiakkaaqaporli pisortat periarfissarititaannik ikiorserneqartariaqartunik peqarluni.

Ullumikkut inatsit atuuttoq, tassalu Aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 15, 20 november 2006-meersoq, malillugu, kapitel 2, §3 imatut allaqqavoq:

“Kalaallit Nunaata aalisarnikkut pisuussutaanik ineriertortitsinermut taakkuninngalu atuinermut iluaqutaasutut nalilerneqartunut ingerlatsinissamut, Naalakkersuisut misiliutigalugu nutaanik suliniutinik pilersitsinernut, misileraalluni aalisarnernut assigisaasaluunniit, naammassineqarnissaannut tapiissutinik tunniussisinnaapput, uku ilanngullugit:

1) Imartap aalisarnikkut periarfissaanik, immikkut aalisagaqarneranik aamma aalisarnerup allanngortinneqarsinnaaneranik periarfissanik misissuinernut.

2) Aalisarnermi atortunik pitsangorsaaneq naammassisaqarnerulersitsinerlu, aalisariaatsinik allanik misileraaneq sungiusarnerlu.

3) Ataavaritsiniarluni suliniutinik killilersuinermilu periutsinik misileraanerit, ilanngullugit aalisarnermi atortunik immikkoortiterisinnaasunik qajassuussisinnaasunillu inerisaaneq misileraanerlu.

4) Aningaasaqarnikkut iluanaaruteqarnerup pitsaanerulernissaa siunertaralugu tunisassianik aamma tunisassioriaatsinik pioreersunik inerisaaqqinnejq pitsangorsaanerlu.

5) Aalisakkanik tukertitsivinnik pilersaarusiornissamut misissuinerit ineriertortitsinermilu suliniutit.”

Inatsimilu tassani kapitali 4, §8 imm. 1 malillugu periutsinut qulaani taaneqartunut Naalakkersuisut tapiissinnaapput suliniummi aningaasartuutit 50%-ii tikillugit.

Inatsit qulaani pineqartoq 2006-meersoq malillugu aammattaaq periarfissaqarpoq sinerissap qanittuani nutaamik aalisariutitaarnissamut taperneqarnissaq. Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 2. december 2009-meersoq §1, imm. 4 malillugu imatut periarfissaqarluni:

"2) Raajat saniatigut aalisarnerni allani pisinermi nalingata tamarmiusup 40%-ia tikillugu."

Inatsisit ullumi atutereersut malillugit misileraalluni aalisassagaanni, soorlu sumiiffinni nutaani misileraanermi aningaasaartuutit 50%-ia angullugu tapiiffigineqarsinnaaneq periarfissaareeropoq. Taamaatuaq nutaamik angallatitaassagaanni aamma aalisarnissamut nutaaruinnarmut naleqquttumut pissarsiarineqarnerata nalingata 40%-ia angullugu tapiiffigineqarsinnaalluni, angallammullu nutaamut piniutit aalisarnermut atortut, aalisariaatsimut nutaamut naleqquttut aalisariutissap akianut aamma ilaatinneqarsinnaallutik.

Ukiuni kingullerni angallatitaarniarlutik qinnuteqartartuni aamma ilaqaqarpoq aalisariutit aalisariaatsinut assigiinngitsut atorneqarsinnaasut. Angallatit arlariissunik assigiinngitsunik aalisarsinnaasut iluatsissimasutut oqaatigineqarsinnaapput.

Ullumikkut inatsisit pioreersut toqqammavigalugit uani oqallisissiami aalisariaatsit nutaat, aalisarfiusinnaasullu nutaat misilerarnissaannut tunngatillugu Naalakkersuisut isumaqarput, nutaamik sinerissap qanittuani aalisarnissamut naleqquttumik angallammik pisaassagaanni periarfissaqartoq taperneqarnissamut qinnuteqarnissamik.

Naalakkersuisut taamaammat isumaqarput qinnuteqarusuttunut nutaanut periarfissaatitaasut pioreersut.

Naggataatigut Naalakkersuisut innersuusserusupput, Inatsisartuni ilaasortamit Henrik Fleischer-ip, Siumumeersup siunnersuuteqarnerata kingorna Naalakkersuisut nalunaarusiaannut, uvani pineqarluni *"Inuussutissarsiutigalugu aalisarnikkut angallateeqqanik kvoteqartussanik minnerpaaffiliinissami takissuseq 9 meter aallaavigalugu pitsaaqutinik ajoqutinillu nassuiaeateqaqqullugit ukiuni 12 ikaarsaarlarfeqartillugit Naalakkersuisut nalunaarusioqqullugit peqquneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut."*

Taamaallilluni qulaani pineqartunut ilanngullugu kigunerisinnaasai aamma aningasatigut, oqallisigineqarnerini eqqumariffigineqarnissaa.

Taamatut naatsumik oqaaseqarlunga, apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiatut siunnersuut tunngavigalugu Inatsisartut oqaallilluarnissaannik kissaappakka.